

Motion till riksdagen

1988/89:Sf5

av Lars Werner m.fl. (vpk)

med anledning av prop. 1988/89:33 om avgifter för pensionärer vid sjukhusvård

Vpk har yrkat avslag på tidigare förslag om att det avgiftsfria året för sjukhusvård för pensionärer avskaffas. Vi yrkar därför också avslag på förslaget till nytt avgiftssystem för pensionärer.

Slopandet av det avgiftsfria året motiveras med att pensionärerna fått avsevärt bättre ekonomiska förhållanden sedan 1970, då det s.k. fria året infördes. Regeringen anser det rimligt att även pensionärer bidrar till att täcka sjukhusets kostnader för mat, tvätt, kläder och omvårdnad, eftersom annars dessa kostnader skulle ingå i det egna boendet.

Avgiften per vård dag skall enligt förslaget utgöra en tredjedel av summan av utgående pensionsförmåner från den allmänna försäkringen före skatt, dock lägst 40 kr. och högst 55 kr. per vård dag. För pensionärer med undantagande från ATP (dvs. de som inte är med i ATP-systemet) skall avgiften vara 30 kr. per vård dag.

Enligt vpk:s mening kommer sjukhusavgiften att medföra oacceptabla ekonomiska påfrestningar för de sämst ställda pensionärerna.

Enligt riksförsäkringsverket fanns det i december 1987 ca 450 000 ålderspensionärer som saknade egen ATP. Majoriteten av dessa, ca 410 000, var kvinnor. Visserligen har folkpensionen och pensionstillskottet ökat från 90 % resp. 30 % av basbeloppet från 1970 till nuvarande 96 % och 48 % av basbeloppet, men de folkpensionärer som saknar ATP lever fortfarande under knappa omständigheter.

Riksskatteverkets normalbelopp för existensminimum för ensamstående 1988 är 2 091 kr. i månaden. I normalbeloppet ingår ej bostadskostnad. Vid en jämförelse mellan beloppet för existensminimum och inkomsten för en pensionär med enbart folkpension och KBT framkommer följande: Folkpensionen och pensionstillskottet utgör 3 096 kr. per månad. KBT utges med 80 % av hyreskostnaden mellan 80 kr. och 1 500 kr. för ensamstående, vilket ger 1 136 kr. Disponibel inkomst uppgår då till 4 232 kr. per månad. Med en hyra på 2 000 kr. i månaden, vilket inte är en ovanlig hyra för en tvårumslägenhet i nyproduktion, återstår 2 232 kr. Denna summa är endast 141 kr. mer än fastställt existensminimum och 243 kr. lägre än den av socialstyrelsen fastställda normen för skälig levnadsnivå om 2 475 kr. per månad för ensamstående.

I den ekonomiska situationen finns det inte något utrymme för extra utgifter i samband med sjukhusvård, även om pensionären under sjukhusvistelsen får mat. Den föreslagna sjukhusavgiften på 40 kr. per vård dag utgör

dessutom mer än en tredjedel av utgående pensionsförmåner. Med nu gällande basbelopp motsvarar en tredjedel 34 kr. per dag.

Mot. 1988/89

Sf5

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen avslår proposition 1988/89:33 om avgifter för pensionärer vid sjukhusvård,

2. att riksdagen beslutar att upphäva tidigare fattat principbeslut om att avskaffa rätten till fri sjukhusvård under ett år för pensionärer.

Stockholm den 3 november 1988

Lars Werner (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Margó Ingvarðsson (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Hans Petersson (vpk)